

UPPROP KULTURARV

Värna kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer

Den snabba tillväxten i många städer och orter hotar vårt kulturarv. Medborgarna protesterar alltmer i plan- och byggprocesser mot rivning och förvanskning i bebyggelsemiljöer och ingrepp i parker och grönska. Det är dags att förändra plan- och byggprocesserna för att kunna leva upp till det arkitekturpolitiska målet att ta tillvara och utveckla kulturhistoriska värden samt till det nationella miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö där det anges att "det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet i form av värdefulla byggnader och bebyggelsemiljöer samt platser och landskap bevaras, används och utvecklas."

- **Följ lagstiftningen till skydd för kulturarvet**

Våra kulturmiljöer tas inte till vara i kommunernas ärendehantering, ofta en följd av att det saknas kunskapsunderlag, kompetens och långsiktig helhetssyn. Beslut som medger rivning eller förvanskning upphävs allt oftare vid domstolsprövning då de befins lagstridiga.

- **Stoppa rivningar av kulturhistoriskt värdefulla byggnader**

I våra städer och landsbygder rivs kulturhistoriskt värdefulla byggnader, även byggnader av byggnadsminnesklass, som utgör viktiga historiska inslag i sina stads- och landskapsmiljöer.

- **Hindra förvanskningen av kulturhistoriskt värdefulla miljöer**

Målet att få till stånd en hög täthet i tillväxtorter går ut över kulturhistoriskt värdefulla bebyggelse- och parkmiljöer, träd och grönska genom kraftig skalförskjutning, okänsliga på- och tillbyggnader samt brist på hänsyn till platsens historiska karaktärsdrag.

- **Tillför resurser till kulturarvet för bevarande och tillgänglighet**

I vårt statligt ägda kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsearv ingår allt från slott till enkla nyttobyggnader. Detta arv säljs ut och blir ofta inte längre tillgängligt för allmänheten. Det saknas också i de flesta fall garantier för att kulturarvet bevaras. Samtidigt gör många privata fastighetsägare stora insatser för sina kulturhistoriska miljöer, men är i behov av stöd och resurser för att kunna bevara kulturvärdena och hålla öppet för allmänheten.

- **Värna kulturarvet i plan- och byggprocesser**

En förutsättning för att kunna värna kulturarvet är att kommunerna uppfyller sitt lagstadgade ansvar för en långsiktig utveckling utifrån en helhetssyn. Vår tids avtryck måste komplettera befintliga miljöer med respekt för kulturhistoriska, historiska och arkitektoniska värden och anpassas till platsens förutsättningar så att det gamla och det nya samspelar väl.

Våra kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer är en ändlig resurs som det är vår skyldighet att värna för framtida generationer!

Bebyggelsehistoriska föreningen i Stockholm

Europa Nostra – Sverige

Kommittén för Gustavianska Parken

Kulturmiljöfrämjandet

Samfundet S:t Erik

Svenska byggnadsvårdsföreningen

Svenska Industriminnesföreningen

Sveriges Jordägareförbund

Sveriges Hembygdsförbund

Urban City Research

Hemsida: uppropkulturarv.se

Marstrands turisthotell från 1800-talet, en av få återstående byggnader från badortsepoken, har fått förfalla och är nu rivet.

Foto Vicki Wenander.

Stockholms stadshus, kanske Sveriges viktigaste symbolbyggnad, har fått konkurrens i stadsbilden.

Foto Kristina Berglund.

Musikaliska akademien i Stockholm, som idag erbjuder konserter och andra arrangemang, avses försäljas och blir därmed troligen inte längre tillgänglig för allmänheten.

Foto Kristina Berglund.

Bostadshuset Katscha i Norrköping har anpassats i skala och formspråk till den omgivande industrimiljön.

Foto Laila Reppen.